

Zespół Szkół w Barcinie

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA JĘZYKA POLSKIEGO

I. Podstawy prawne:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59),
- 2) aktualnie obowiązujące rozporządzenia dotyczące oceniania i klasyfikowania,
- 3) Statut Zespołu Szkół w Barcinie.

II. Cele oceniania:

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o jego postępach, trudnościach i uzdolnieniach,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak ma się dalej uczyć,
- 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- 5) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- 6) sprawdzanie skuteczności działań edukacyjnych,
- 7) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

III. Przedmiot oceny:

- 1) stopień opanowania wiadomości i umiejętności dydaktycznych z zakresu: słuchania, mówienia, czytania i pisania,
- 2) rozumienie materiału naukowego,

- 3) systematyczność udziału w zajęciach,
- 4) umiejętność zastosowania wiedzy i umiejętności w praktyce (w sytuacjach typowych i problemowych),
- 5) wysiłek i zaangażowanie w pracę,
- 6) kultura przekazywania wiadomości.

IV. Oceny bieżące, oceny śródroczne i oceny roczne ustala się wg następującej skali:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
celujący	6	cel.
bardzo dobry	5	bdb
dobry	4	db
dostateczny	3	dst
dopuszczający	2	dop.
niedostateczny	1	ndst

V. Stopień opanowania wymagań przewidzianych programem:

- 1) wiadomości poniżej wymagań podstawowych – ocena ndst (1),
- 2) wiadomości podstawowe – ocena dop. i dst (2 i 3),
- 3) wiadomości podstawowe i ponadpodstawowe – ocena db i bdb (4 i 5),
- 4) wiadomości ponadpodstawowe – ocena cel. (6).

VI. Formy, sposoby i metody sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

- 1) głośne czytanie wiersza i fragmentów prozy (technika czytania),
- 2) recytacja wiersza i fragmentów prozy,
- 3) wypowiedzi ustne na lekcji (aktywny udział w lekcji),
- 4) dłuższe wypowiedzi ustne przygotowane w domu,
- 5) odpowiedź ustna,
- 6) dyskusja,
- 7) różnego rodzaju prezentacje indywidualne i grupowe na forum klasy lub szkoły (scenki rodzajowe, fragmenty inscenizacji, wywiady itp.),
- 8) praca z tekstem sprawdzająca stopień jego zrozumienia,
- 9) zadania klasowe wymagające redagowania przewidzianych w programie form wypowiedzi,
- 10) sprawdzian – pisemne sprawdzenie wiadomości ucznia dotyczące wyznaczonego przez nauczyciela zakresu materiału lub wyćwiczonej umiejętności, który trwa nie dłużej niż 25 minut,

- 11) pisemne zadania domowe,
- 12) test (także test gimnazjalny),
- 13) kartkówka, która trwa nie dłużej niż 15 minut,
- 14) dyktanda ortograficzne, kartkówki ze słówek,
- 15) praca klasowa,
- 16) referat,
- 17) praca w grupach,
- 18) praca samodzielna,
- 19) praca pozalekcyjna, np. konkursy, olimpiady, koła zainteresowań itp.,
- 20) opracowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych,
- 21) obserwacja ucznia,
- 22) rozmowa z uczniem,
- 23) aktywność na zajęciach,
- 24) projekt edukacyjny.

VII. Sprawdzenie osiągnięć i postępów ucznia cechują następujące zasady:

- 1) obiektywizm,
- 2) indywidualizacja,
- 3) systematyczność,
- 4) jawność.

VIII. Kryteria stosowane przy ocenianiu poziomu osiągnięć polonistycznych uczniów:

- 1) krótsze formy wypowiedzi pisemnej (dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie/zawiadomienie, życzenia, notatka):

Nr kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (zawarcie elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi)	0 – 2
II	Kompozycja (spójność wypowiedzi i właściwy układ graficzny tekstu)	0 – 1
III	Język (dopuszczalny 1 błąd)	0 – 1
IV	Ortografia i interpunkcja (dopuszczalne 2 błędy)	0 – 1
V	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)	0 – 1
Łącznie		6 punktów

Przeliczenie punktów na oceny:

- 6 punktów – celujący (6),
- 5 punktów – bardzo dobry (5),
- 4 punkty – dobry (4),
- 3 punkty – dostateczny (3),
- 2 punkty – dopuszczający (2),
- 1 punkt – niedostateczny (1).

2) dłuższe formy wypowiedzi pisemnej (opowiadanie odtwórcze i twórcze; opis; list; sprawozdanie z filmu, spektaklu, wydarzenia; opis przeżyć wewnętrznych; charakterystyka; tekst o charakterze argumentacyjnym; rozprawka; kartka z pamiętnika):

Nr kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (zawarcie elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi, zgodność wypowiedzi z tematem, rozwinięcie tematu)	0 – 4
II	Segmentacja tekstu (spójność wypowiedzi i właściwy układ graficzny tekstu)	0 – 1
III	Styl (dostosowany do formy wypowiedzi, konsekwentnie stosowany)	0 – 1
IV	Język: - do 3 błędów	0 – 2 2
	- od 4 do 5 błędów	1
	- 6 błędów i więcej	0
V	Ortografia (dopuszczalne 2 błędy)	0 – 1
VI	Interpunkcja (dopuszczalne 3 błędy)	0 – 1
Łącznie		10 punktów

**Tabela z przelicznikiem punktów na oceny w załączniku*

3) formy wypowiedzi ustnej (**tabela w załączniku*).

IX. Procentowy przelicznik punktacji na ocenę:

Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia	Procent	Ocena
praca klasowa, sprawdzian całogodzinny, długie formy wypowiedzi	97% – 100%	cel. (6)
	85% – 96%	bdb (5)
	70% – 84%	db (4)
	55% – 69%	dst (3)
	40% – 54%	dop. (2)
	0% – 39%	ndst (1)
kartkówka	97% – 100%	cel. (6)
	90% – 96%	bdb (5)
	75% – 89%	db (4)
	60% – 74%	dst (3)
	50% – 59%	dop. (2)
	0% – 49%	ndst (1)

**Tabela z przelicznikiem procentów na punkty w załączniku*

X. Częstotliwość oceniania.

1. W ciągu semestru uczeń otrzymuje nie mniej niż 8 ocen:
 - 1) 2 oceny za prace klasowe literackie,
 - 2) 2 oceny za sprawdziany,
 - 3) 2 oceny za odpowiedzi/wypowiedzi ustne,
 - 4) 1 – 2 oceny za zadania domowe,
 - 5) 1 – 2 oceny za kartkówki.
 2. Jednego dnia może odbyć się jedna praca klasowa (nauczyciel musi dokonać wpisu w dzienniku, w momencie zapowiedzi).
 3. Tygodniowo mogą odbyć się maksymalnie 3 prace klasowe i 2 sprawdziany.
 4. Na każdej lekcji sprawdzane są ilościowo prace domowe, natomiast jakościowo w miarę potrzeb. Uczeń może otrzymać ocenę 1-6.
- W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, pracy klasowej termin należy ponownie uzgodnić z klasą, przy czym nie obowiązuje jednodniowe wyprzedzenie.

XI. Kryteria brane pod uwagę przy wystawianiu poszczególnych ocen:

1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w planie wynikowym przedmiotu dla danej klasy opartym na podstawie programowej,
- b) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania związane z danym przedmiotem,
- c) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania przedmiotu w danej klasie oraz proponuje rozwiązania nietypowe, prezentuje innowacyjne podejście,
- d) osiąga sukcesy w olimpiadach przedmiotowych lub w innych konkursach, kwalifikuje się do finałów na szczeblu regionalnym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,

2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) wyczerpująco opanował cały (wymagany w momencie wystawiania oceny) materiał programowy w obszarze wiadomości i umiejętności, potrafi powiązać treści w logiczny układ,
- b) właściwie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi,
- c) samodzielnie wyjaśnia zjawiska, wykorzystuje posiadaną wiedzę w praktyce, stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, rozwiązuje problemy w sposób twórczy,
- d) wypowiedź ucznia cechuje poprawny język i styl oraz precyzja i dojrzałość (odpowiednia do wieku),
- e) uczeń sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią,
- f) wykazał wysiłek i zaangażowanie w pracę,

3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował większość materiału programowego i potrafi logicznie powiązać treści,
- b) poprawnie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi oraz przy inspiracji nauczyciela wyjaśnia zjawiska i umiejętnie je interpretuje,
- c) samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych, natomiast w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
- d) podstawowe pojęcia uczeń ujmuje za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy,
- e) wypowiedź może zawierać nieliczne usterki stylistyczne, zwięzłość wypowiedzi jest umiarkowana,

4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował tylko podstawowe treści nauczania,

- b) rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
 - c) poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia,
 - d) stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych teoretycznych i praktycznych z pomocą nauczyciela,
 - e) wypowiedź ucznia cechuje przeciętny zasób słownictwa, język zbliżony jest do potocznego,
- 5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
- a) posiada konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszych etapach kształcenia wiadomości i umiejętności,
 - b) słabo rozumie treści programowe,
 - c) podstawowe wiadomości są odtwarzane, brak umiejętności wyjaśniania zjawisk,
 - d) wypowiedź ucznia cechuje nieporadny styl, ubogie słownictwo, liczne błędy i trudności w formułowaniu myśli,
- 6) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, a wiadomości i umiejętności nie dają szans na sukces w dalszych etapach kształcenia,
 - b) nie skorzystał z pomocy szkoły i nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności,
 - c) wykazuje brak zainteresowania przedmiotem,
- 7) ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

XII. Sposoby i możliwości poprawiania ocen oraz przygotowanie do zajęć.

1. Uczeń może być w półroczu 2 razy nieprzygotowany do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym (np.), nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową.
2. Zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
3. Uczeń, który nie zgłosił braku zadania domowego przed rozpoczęciem zajęć, otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Zadanie domowe wykonane niezgodnie z poleceniem, uczeń musi poprawić na kolejną lekcję.
5. Po każdej pracy klasowej dokonuje się analizy błędów i poprawy.
6. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej pisze ją w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. W wyjątkowych sytuacjach, po konsultacji z nauczycielem, termin może zostać wydłużony.

7. Uczniowie mający kłopoty ze zrozumieniem pewnych partii materiału, mogą korzystać z zajęć pozalekcyjnych i dodatkowych wyjaśnień nauczyciela. Podczas lekcji uczeń ma prawo prosić o dodatkowe wyjaśnienie zadania lub polecenia, jeśli czegoś nie rozumiał. Prawo to uczeń traci w sytuacji, gdy nadmiernie domaga się wyjaśnień, przeszkadza w prowadzeniu lekcji, spóźnia się na zajęcia.

8. Uczniowie mają prawo poprawić oceny niedostateczne oznaczone w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym (z wyjątkiem oceny za projekt) i zielonym w terminie dwóch tygodni od momentu otrzymania oceny. W wyjątkowych sytuacjach, po konsultacji z nauczycielem, termin może zostać wydłużony. Ocena poprawiona zostaje zapisana obok oceny niedostatecznej.

9. Poprawianie przez ucznia ocen od dopuszczającej do dobrej, oznaczonych w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym (z wyjątkiem oceny za projekt) i zielonym, następuje w terminie dwóch tygodni od ich otrzymania. Obie oceny są wpisane do dziennika lekcyjnego i brane pod uwagę podczas ustalania oceny śródrocznej, rocznej.

10. Uczeń nie może poprawić ocen oznaczonych w dzienniku elektronicznym kolorem niebieskim.

11. Uczeń może być pozbawiony możliwości poprawiania oceny, jeżeli stwierdzi się nieuczciwość ucznia (ściąganie, podpowiadanie, zmiana grupy na sprawdzianie, wykorzystywanie cudzych prac jako własnych – m.in. strony internetowe, prace domowe kolegów, odrabianie prac domowych w szkole).

12. Uczeń szczególnie uzdolniony i zainteresowany językiem polskim ma prawo do tego, aby nauczyciel stworzył mu możliwości rozwoju zgodnie z kierunkiem zainteresowań poprzez udział w konkursach, polecenie lektur, zachęcanie do samokształcenia itp.

13. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na pierwszy semestr roku szkolnego, otrzymuje zagadnienia do poprawy i wspólnie z nauczycielem przedmiotu ustala termin poprawy.

XIII. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za:

- 1) brak zadania domowego (-), 5 minusów to ocena ndst,
- 2) praca domowa nie na temat,
- 3) praca domowa odpisana – ndst,
- 4) niewykonanie zadania pisemnego, nieudzielenie odpowiedzi ustnej nawet z pomocą nauczyciela – ndst.

XIV. Sposoby gromadzenia i dokumentowania informacji o osiągnięciach i postępach ucznia

1. Bieżące zapisywanie w dzienniku elektronicznym ocen oznaczonych kolorem zgodnie z poniższą tabelą.

KATEGORIA	SKRÓT	KOLOR
Praca klasowa	pr. kl.	czerwony
Test – egzamin	egz.	czerwony
Projekt	proj.	czerwony
Sprawdzian godzinny	spr. g.	czerwony
Sprawdzian z lektury	spr. lekt.	czerwony
Konkurs	k.	czerwony
Sprawdzian	spr.	zielony
Dłuższa wypowiedź pisemna lub ustna	dł. wyp.	zielony
Przygotowanie do lekcji – edukacja wyprzedzająca	p. e. w.	zielony
Kartkówka	kart.	niebieski
Aktywność	aktyw.	niebieski
Wypowiedź ustna	wyp. ust.	niebieski
Zadanie domowe	z. dom.	niebieski
Technika czytania	t. czyt.	niebieski
Przygotowanie do lekcji	p. do l.	niebieski
Diagnoza (wynik procentowy)	diag.	niebieski

2. Umieszczanie w dzienniku elektronicznym (oprócz znaku cyfrowego) informacji dodatkowych, takich jak: zakres materiału, forma oceniania.

3. Przy ocenianiu nauczyciel stosuje zapisy zgodne z wytycznymi dziennika elektronicznego.

4. Jeżeli nauczyciel dokonuje oceny ucznia stosując system punktowy za pomocą znaków „+” i „-”, obowiązuje następująca zasada:

- a) + + + + + + + + + (10x+) stopień celujący (6),
- b) + + + + + (5x+) stopień bardzo dobry (5),
- c) - - - - - (5x-) stopień niedostateczny (1).

5. Przechowywanie prac kontrolnych (testy, prace klasowe, sprawdziany) przez cały rok szkolny.

6. Dokumentacja dotycząca pozaszkolnych osiągnięć ucznia.

XV. Sposoby informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o postępach i osiągnięciach uczniów

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów) i na ich prośbę uzasadniane.
2. Uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia.
3. Oryginały prac pisemnych mogą być udostępnione rodzicom ucznia na ich życzenie, podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych konsultacji (w terminach wcześniej ustalonych), w siedzibie szkoły.
4. Rodzic ma prawo skopiowania pracy dziecka.
5. Jeżeli praca pisemna zawiera tylko odpowiedzi ucznia, należy do niej dołączyć zestaw pytań (zadań).
6. Wskazane jest , aby udostępnienia pracy dokonał nauczyciel, który tę pracę ocenił, a jeśli jest to niemożliwe – inny, upoważniony przez niego, nauczyciel.
7. Egzekwuje się podpisy rodziców pod ocenami i informacjami w zeszytach uczniów i zeszytach ćwiczeń.
8. Rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach uczniów na spotkaniach organizowanych we wrześniu, listopadzie , styczniu i maju oraz podczas indywidualnych spotkań z rodzicami, poprzez e-dziennik i stronę szkoły.
9. Nauczyciele uczący języka polskiego na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców:
 - a) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanych przez siebie programów nauczania,
 - b) o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów i kryteriach ocen, procedurach śródrocznego i rocznego oceniania klasyfikacyjnego,
 - c) o warunkach i trybie uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocenach klasyfikacyjnych z języka polskiego.
10. Wymagania edukacyjne, zgodne z podstawą programową, są dostępne w bibliotece szkolnej, u nauczyciela uczącego i na stronie szkoły.
11. Klasyfikacja semestralna i roczna przebiega zgodnie z WZO.

XVI. Sposoby ewaluacji przedmiotowych zasad oceniania

PZO podlega bieżącemu monitoringowi. Pod koniec roku szkolnego nauczyciele poloniści dokonują analizy i korekty przedmiotowych zasad oceniania.